

I. DISPOSICIONS GENERALS

CAP DE L'ESTAT

4332 *Reial decret llei 13/2020, de 7 d'abril, pel qual s'adopten determinades mesures urgents en matèria d'ocupació agrària.*

I. Antecedents i motivació

La situació epidemiològica que ha generat una crisi sanitària com a conseqüència de la COVID-19 a Espanya ha obligat a adoptar mesures de salut pública que han alterat la normalitat en el desenvolupament de les relacions socials, econòmiques i productives. En particular, es pot destacar com la suspensió de totes les activitats no essencials i les limitacions al desenvolupament de moltes d'altres han generat un augment important de la desocupació conjuntural i una reducció d'activitat de pimes i autònoms, que ha estat especialment acusada en el sector terciari, i molt en particular en el turisme i l'hostaleria, dos dels motors econòmics del país.

Juntament amb aquesta reducció de l'activitat –i la disminució consegüent de la renda disponible de moltes famílies–, s'està produint una disminució acusada de l'oferta de mà d'obra que habitualment s'ocupa de les tasques agràries com a temporera al camp espanyol, per limitacions sanitàries als viatges des dels seus països d'origen o bé per les precaucions que molts d'aquests treballadors estan adoptant en vista de l'evolució de la pandèmia, la qual cosa pot acabar afectant severament la capacitat i les condicions de producció d'una part important de les explotacions agràries espanyoles. Aquesta situació, a més, es veu agreujada per la coincidència temporal amb diverses de les campanyes de més activitat i importància, com la fruita de pinyol, els conreus d'estiu o la maduixa.

Aquesta reducció de mà d'obra, al seu torn, podria posar en perill el proveïment alimentari actual als ciutadans, que fins avui s'ha desenvolupat en condicions d'una varietat, una quantitat i una qualitat extraordinàries. Si s'agreugessin les perturbacions que ja es comencen a sentir en la fase de producció agrària, es podria posar en perill el funcionament correcte de la cadena alimentària al complet, amb la repercussió negativa consegüent sobre els consumidors finals, tant en termes d'oferta com de preu, la qual cosa és especialment costosa ateses les condicions de vida derivades de la situació de crisi sanitària i la reducció de la renda disponible per les perturbacions econòmiques generals, especialment entre la població en risc més gran de pobresa i d'exclusió social.

Davant aquesta situació, s'adopten ara determinades mesures urgents de caràcter temporal, amb la finalitat d'establir una sèrie de disposicions en matèria d'ocupació agrària que compleixin el triple objectiu de la garantia última de l'aprovisionament normal dels mercats, el manteniment de la renda de la població que més ho necessiti i de l'activitat i la sostenibilitat agràries i la millora de les condicions sociolaborals de la població (assegurant millores en els ingressos per a les persones en situació de desocupació o cessament d'activitat).

És essencial garantir que a l'origen hi ha una disponibilitat de mà d'obra suficient per fer front a les necessitats dels agricultors i ramaders, de manera que s'asseguri la producció correcta, no només en quantitats sinó també en temps, de la primera baula de la cadena alimentària i que en conseqüència s'asseguri que les baules posteriors estiguin suficientment proveïdes per poder exercir les seves tasques respectives, de manera que es mantingui, com fins ara, el flux productiu i que arribi al consumidor final sense minva de quantitat i qualitat.

Les mesures que ara s'adopten, doncs, salvaguarden des de l'origen l'aprovisionament dels particulars d'aliments i begudes, de manera que es garanteixi al mercat una quantitat suficient de primeres matèries que després es puguin posar en el mercat de manera directa o que siguin la base per a la seva transformació ulterior per part de la indústria alimentària i arribin, en darrer terme, al consumidor.

Les condicions especials del confinament poblacional i la restricció de la mobilitat, acordades com a mesura sanitària ineludible, fan, si és possible, encara més important que la producció agroalimentària espanyola es pugui desenvolupar sota les millors condicions possibles atesa la situació i assegurui un proveïment ple, eficaç i suficient de productes alimentaris que es necessitin als ciutadans.

En efecte, una bona part de l'activitat agrària, base d'aquest assegurament de la cadena alimentària, depèn de la utilització de mà d'obra assalariada, sigui d'origen comunitari o bé extracomunitari, ja que es tracta d'un sector en què les inversions en capital són molt importants i l'esforç en la millora tècnica ha estat cabdal en les últimes dècades però que es fonamenta en bona mesura en l'ús intensiu del factor treball. Cal no oblidar que molts dels conreus que precisament es veuen més afectats per l'absència previsible de mà d'obra temporal en quantitats suficients no són susceptibles de mecanitzar-se i, per tant, corren un risc cert de perdre's en cas que no s'habilitin mecanismes suficients en seu legal per donar una solució satisfactòria a les necessitats percebudes.

En alguns casos, els països d'origen habitual d'aquesta mà d'obra han establert restriccions per a la sortida dels ciutadans del seu país. En altres casos, sobretot pel que fa a la mà d'obra intracomunitària, el temor del contagi està dissuadint els desplaçaments. Aquesta mateixa circumstància també és aplicable en molts casos a la mà d'obra nacional.

Així, s'observa amb preocupació des dels sectors agrícoles que en la pràctica no sigui possible atendre correctament la demanda de treballadors agraris. Aquest problema no és exclusiu d'Espanya, sinó que també s'està veient amb preocupació des d'Itàlia, França o Portugal.

La coincidència temporal dels efectes sobre la mobilitat, imposats per les autoritats sanitàries o derivats de decisions particulars, com a conseqüència de la crisi sanitària amb la concentració temporal de les necessitats de mà d'obra temporera per a una bona part de les produccions nacionals principals fa necessari adoptar immediatament mesures que facilitin la solució d'aquest problema. Les necessitats de mà d'obra es donen en una bona part dels conreus estacionals de temporada, per la qual cosa no és possible cap demora en l'adopció de les decisions necessàries per donar una cobertura adequada a aquesta necessitat sobrevinguda.

Les mesures que inclou aquest Reial decret llei estan orientades a afavorir la contractació de mà d'obra per al sector primari. Amb aquestes mesures s'aconsegueix, així mateix, subvenir a un problema col·lateral en matèria de renda dels particulars que s'hagin pogut veure afectats per la crisi sanitària del coronavirus ocasionada en l'actualitat, de manera que s'habilitin mecanismes perquè puguin participar en ocupacions agràries. De la mateixa manera, s'assegura que els responsables de les explotacions primàries que es vegin impossibilitats per procedir per les vies ordinàries a la provisió de mà d'obra temporera suficient a fi d'atendre les seves necessitats estacionals trobin un sistema per mitjà del qual es faci front a aquesta situació conjuntural, i s'evitin al mateix temps els problemes evidents que la seva impossibilitat o la dificultat elevada puguin comportar. Això és especialment important tenint en compte el caràcter perible dels productes agraris i la necessitat de compassar les contractacions al ritme de recol·lecció o processament dels productes primaris, sense que hi hagi cap demora, atès que, a diferència d'altres produccions, qualsevol retard condueix indefectiblement no només a pèrdues econòmiques ingents sinó, com s'ha indicat, a problemes eventuais de proveïment del mercat, amb l'alça de preus consegüent als consumidors i, si s'escau, insuficiència de productes de qualitat per al seu consum.

II. *Mesures adoptades*

A aquests efectes, una de les vies principals per assegurar-ho és la mesura que recull aquesta norma que permet la compatibilització de la prestació per desocupació o altres prestacions de caràcter social o laboral amb l'exercici de tasques agràries, de manera que s'aconsegueixi mà d'obra suficient en la conjuntura actual per part de la població pròxima als llocs de conreu que pugui atendre les necessitats laborals sense generar desplaçaments

excessius i en plena conformitat amb les normes de salut pública acordades per l'autoritat competent, la qual cosa, a més, ha de redundar indirectament en l'augment de la renda disponible en un moment d'una vulnerabilitat especial sense detriment de la protecció social i la salut pública.

Encara més: per mitjà d'aquesta norma s'assegura que qualsevol treballador que accepti aquest contracte temporal no es vegi perjudicat, independentment del fet que percebi o no algun tipus de subsidi, ajuda o prestació de caràcter social o laboral, contributiva o no contributiva.

Així mateix, es poden beneficiar de la compatibilitat amb la prestació per desocupació els treballadors els contractes dels quals s'hagin vist suspesos temporalment com a conseqüència del tancament temporal de l'activitat de conformitat amb el que assenyala l'article 47 del text refós de la Llei de l'Estatut dels treballadors, aprovat pel Reial decret legislatiu 2/2015, de 23 d'octubre. Tanmateix, les mesures de flexibilització d'aquest Reial decret llei són incompatibles amb les prestacions per desocupació que tinguin l'origen en l'aplicació dels articles 22, 23 i 25 del Reial decret llei 8/2020, de 17 de març, de mesures urgents extraordinàries per fer front a l'impacte econòmic i social de la COVID-19, atès que el Sistema Nacional d'Ocupació ja proveeix d'un mecanisme especial per subvenir a les necessitats més peremptòries i de caràcter estrictament temporal dels treballadors afectats per reduccions en l'activitat dels seus ocupadors, en aquest cas fruit de l'epidèmia. Es tracta d'una disposició adequada i proporcional, per tal com permet un coonestament correcte dels dos instruments, especialment tenint en compte que aquests expedients temporals, que tenen unes característiques pròpies i singulars, estan cridats a desaparèixer en un espai de temps tan breu com sigui possible.

D'altra banda, cal destacar que també es permet que s'acullin a aquest sistema els treballadors migrants els permisos de treball dels quals conclouguin en el període comprès entre la declaració de l'estat d'alarma i el 30 de juny de 2020, i amb això s'assegura que mà d'obra amb prou experiència pugui allargar els seus permisos de treball i maximitzar les possibilitats d'ocupació per a ells i de recol·lecció i tractament per als seus ocupadors, així com de joves nacionals de països tercers, que estiguin en situació regular, entre els 18 i els 21 anys.

Per poder accedir a aquest tipus de contractes, l'empresari ha d'assegurar en tot moment la disponibilitat de mitjans de prevenció apropiats enfront de la COVID-19. Així mateix, els treballadors contractats han de tenir el seu domicili (o el lloc de residència temporal) en alguna localitat propera al lloc en què s'ofereixi el contracte de treball. S'estableix, així mateix, com a mesura de reforç de la salut pública i la transparència, la necessitat que el salari s'aboni per transferència bancària en el compte indicat pel treballador en el contracte. En tot cas, la remuneració mínima que s'ha d'aplicar, independentment del sector on sigui procedent el treballador, ha de ser la que correspongui segons el conveni col·lectiu vigent que hi sigui aplicable i, en tot cas, l'SMI que recull el Reial decret 231/2020, de 4 de febrer, pel qual es fixa el salari mínim interprofessional per al 2020.

Les delegacions i, si s'escau, les subdelegacions del Govern han d'establir els mecanismes de coordinació necessaris amb el Sistema Nacional d'Ocupació i amb els agents socials per assegurar l'aplicació correcta del que disposa aquest Reial decret llei.

A part d'això, s'hi incorporen determinades modificacions puntuals en matèria de la Seguretat Social del Reial decret llei 6/2020, de 10 de març, pel qual s'adopten determinades mesures urgents en l'àmbit econòmic i per a la protecció de la salut pública; del Reial decret llei 8/2020, de 17 de març, de mesures urgents extraordinàries per fer front a l'impacte econòmic i social de la COVID-19, i del Reial decret llei 11/2020, de 31 de març, pel qual s'adopten mesures urgents complementàries en l'àmbit social i econòmic per fer front a la COVID-19, destinades a clarificar la redacció i desplegar aspectes concrets de gestió de les prestacions que aquests estableixen i de flexibilització de tràmits, d'acord amb la situació d'excepcionalitat.

Davant el tancament de les oficines d'atenció i informació al ciutadà de les diferents entitats gestores de la Seguretat Social i de les oficines de prestacions del Servei Públic

d'Ocupació Estatal, s'adopten determinades mesures extraordinàries de simplificació per a la tramitació dels procediments que permetin a les entitats gestores resoldre de manera provisional en matèria de prestacions de la Seguretat Social i de protecció social.

Es modifica la disposició addicional quinzena del Reial decret llei 11/2020, de 31 de març, que incorpora a l'ordenament jurídic els efectes de la compatibilitat de la pensió de jubilació amb el nomenament com a personal estatutari dels professionals sanitaris realitzats a l'empara de l'Ordre SND/232/2020, de 15 de març, per la qual s'adopten mesures en matèria de recursos humans i mitjans per a la gestió de la situació de crisi sanitària ocasionada per la COVID-19.

No obstant això, i valorant l'esforç que aquest col·lectiu està fent, es fa necessari ampliar la cobertura de la protecció de la Seguretat Social a totes les contingències, tant per malaltia comuna com per malaltia professional i per accident sigui o no de treball, inclòs l'accident *in itinere*, i no són aplicables a aquests professionals, durant el temps que romangui en aquest règim de compatibilitat, els límits de protecció que les normes de la Seguretat Social preveuen per a la jubilació activa, la qual cosa provoca la necessitat de modificar els apartats 4 i 5 de la disposició addicional esmentada.

Davant la situació d'emergència de salut pública provocada per la COVID-19, és necessari estimular la fabricació de productes sanitaris, així com la recerca clínica tant en relació amb medicaments com amb productes sanitaris, a fi de generar coneixement en la prevenció, el tractament i el control de la malaltia, i aconseguir el proveïment dels productes necessaris per al tractament immediat dels afectats.

Per fer-ho, és indispensable, durant la situació d'emergència de salut pública provocada per la COVID-19, establir la no aplicació de les taxes que preveuen els procediments d'autorització d'assajos clínics per a la recerca de medicaments relacionats amb la crisi sanitària ocasionada per la COVID-19, en els procediments de llicència prèvia de funcionament, en relació amb llicències excepcionals per a la fabricació dels productes sanitaris necessaris per a la protecció de la salut pública i per garantir el proveïment en la situació de crisi sanitària ocasionada per la COVID-19, així com en els procediments d'autorització de recerques clíniques amb productes sanitaris, dutes a terme en relació amb la crisi sanitària ocasionada per la COVID-19.

Finalment, i durant la vigència de l'estat d'alarma i amb el propòsit que tots els mutualistes de la Mutualitat General de Funcionaris Civils de l'Estat i de la Mutualitat General Judicial que, en aquest període, comencin o continuïn en una situació d'incapacitat temporal segueixin percebent les seves retribucions, es considera necessari dictar normes temporals d'actuació als òrgans de personal per donar cobertura a la tramitació i l'abonament de totes les situacions d'incapacitat temporal.

Ens trobem, doncs, davant mesures que, a més de no admetre cap demora per poder ser eficaces en la seva aplicació, comporten alteracions de l'ordenament completament justificades i de caràcter estrictament temporal, de manera que es permeti donar solució a les necessitats sobrevingudes per a les campanyes agràries més immediates. Com que s'incorporen excepcions de la regulació en vigor per a determinats casos durant el termini imprescindible (fins al 30 de juny), queda plenament justificat l'ús de la figura del reial decret llei, com es justifica a continuació, i, a més, es posa de manifest la proporcionalitat d'aquestes mesures, en relació amb els perjudicis que es podrien causar i que amb la seva aprovació s'eviten i l'acció pública destinada a la protecció de les rendes, el sector productiu –que la realitat ha demostrat que és estratègic i essencial– i el proveïment ple als ciutadans.

III. *Compliment dels requisits constitucionals del reial decret llei*

En relació amb l'ús del reial decret llei com a instrument per introduir aquestes modificacions en l'ordenament, s'han de tenir en compte dos aspectes referits a les matèries que s'han vedat a aquest instrument normatiu i a la concurrència dels pressupòsits habilitadors que justifiquen la utilització d'aquesta classe de norma. En relació amb els primers, com assenyala l'article 86.1 de la nostra Constitució, els reials decrets llei «no podran afectar l'ordenament de les institucions bàsiques de l'Estat, els drets, els deures i

les llibertats dels ciutadans regulats en el títol I, el règim de les comunitats autònomes ni el dret electoral general». En el cas d'aquest Reial decret llei, no s'afecta cap d'aquestes matèries.

En efecte, les regulacions que s'incorporen a la norma no comporten una afecció del nucli essencial de cap dels elements anteriors, atès que no s'hi regula cap institució bàsica de l'Estat, no s'hi afecta la naturalesa dels drets i deures dels ciutadans, no s'hi incorporen afeccions al règim de les comunitats autònomes, atès que no és objecte de cap d'aquestes mesures, i tampoc no té cap relació amb el règim electoral, de manera que no hi ha res en el seu contingut que obsti a la seva aprovació en aquest punt.

Pel que fa a la concurrència dels pressupòsits habilitadors de necessitat extraordinària i urgent, s'ha de tenir en compte la doctrina del nostre Tribunal Constitucional, sintetitzada en el fonament jurídic 4 de la Sentència 61/2018, de 7 de juny de 2018. D'acord amb aquesta, es requereixen, d'una banda, «la presentació explícita i raonada dels motius que ha tingut en compte el Govern en la seva aprovació», és a dir, el que s'ha denominat la situació d'urgència, i, de l'altra, «l'existència d'una connexió necessària entre la situació d'urgència definida i la mesura concreta adoptada per subvenir-hi». Com assenyala el Tribunal Constitucional, generalment s'ha admès l'ús del decret llei en situacions que s'han qualificat de «conjuntures econòmiques problemàtiques», per al tractament de les quals representa un instrument constitucionalment lícit, i alhora pertinent i adequat per a la consecució del fi que justifica la legislació d'urgència, que no és sinó subvenir a «situacions concretes dels objectius governamentals que per raons difícils de preveure requereixen una acció normativa immediata en un termini més breu que el requerit per la via normal o pel procediment d'urgència per a la tramitació parlamentària de les lleis» (STC 31/2011, de 17 de març, FJ 4; 137/2011, de 14 de setembre, FJ 6, i 100/2012, de 8 de maig, FJ 8). Finalment, també s'ha d'advertir que el fet que es consideri una reforma estructural no impedeix, per si sola, la utilització de la figura del decret llei, ja que el possible caràcter estructural del problema que es vol tallar no exclou que aquest problema es pugui convertir en un moment donat en un supòsit de necessitat extraordinària i urgent, que justifiqui l'aprovació d'un decret llei, la qual cosa s'ha de determinar atenent les circumstàncies concurrents en cada cas (STC 137/2011, FJ 6; reiterat a les STC 183/2014, FJ 5; 47/2015, FJ 5, i 139/2016, FJ 3).

El reial decret llei constitueix un instrument constitucionalment lícit, sempre que, tal com reiteradament ha exigint el nostre Tribunal Constitucional (sentències 6/1983, de 4 de febrer, F 5; 11/2002, de 17 de gener, F 4, 137/2003, de 3 de juliol, F 3, i 189/2005, de 7 de juliol, F 3; 68/2007, F 10, i 137/2011, F 7) i hi concorre en aquest, el fi que justifica la legislació d'urgència sigui subvenir a una situació concreta, dins dels objectius governamentals, que per raons impossibles de preveure requereix una acció normativa immediata en un termini més breu que el requerit per la via normal o pel procediment d'urgència per a la tramitació parlamentària de les lleis, més quan la determinació del procediment esmentat no depèn del Govern. L'esdevenir de la crisi sanitària fa imprescindible adoptar unes mesures que en condicions normals no haurien estat necessàries i que només es poden adoptar eficaçment mitjançant un reial decret llei.

En conseqüència, es pot assegurar que hi ha una connexió directa entre la urgència definida i la mesura concreta adoptada per subvenir a aquesta urgència: les mesures laborals acordades no podrien esperar una tramitació parlamentària, atès que els efectes sobre la producció agroalimentària i el proveïment corresponent a la població serien massa costosos pel retard. La immediatesa de l'entrada en vigor d'aquest Reial decret llei també és oportuna, atès que una altra alternativa requeriria un termini molt superior en el temps. Aquesta acció normativa urgent assegura la modificació legal puntual descrita en un termini més breu que el requerit per a la tramitació parlamentària de les lleis, sigui pel procediment ordinari o bé pel d'urgència (STC 68/2007, FJ 10, i 137/2011, FJ 7).

Cal reconèixer, doncs, l'existència de la connexió necessària entre la situació d'urgència definida i les mesures concretes adoptades per subvenir-hi mitjançant el reial decret llei (STC 29/1982, de 31 de maig, FJ 3; 182/1997, de 20 d'octubre, FJ 3, i 137/2003, de 3 de juliol, FJ 4). Com s'ha indicat, hi ha una connexió íntima entre la insuficiència de

mà d'obra temporal per atendre les necessitats més immediates de la recol·lecció, amb les conseqüències descrites en termes de subministrament a la població, manteniment de les explotacions i assegurament de renda dels particulars, i la decisió de permetre en certs casos la flexibilització de les condicions per accedir a aquesta relació laboral. De la mateixa manera, en el cas de les mesures complementàries adoptades per mitjà de la part final de la norma, hi concorren les mateixes condicions d'urgència i de connexió entre la situació de l'epidèmia al nostre país amb la necessitat d'atendre un funcionament simplificat i àgil dels serveis de la Seguretat Social i de mutualisme administratiu.

A part d'això, s'ha de tenir en compte que aquest Reial decret llei es constreny a les mesures més peremptòries amb la finalitat de donar una resposta adequada i suficient dins dels marges de la immediatesa necessària que acompanyen aquesta figura, però que s'ha d'emmarcar necessàriament en el conjunt de mesures que el Govern de la nació ja està portant a terme en aquest àmbit.

Sobre la possibilitat d'incloure mesures que en principi no requeririen per a la seva adopció una norma amb rang de llei, cal recordar que en la mesura que en el nostre sistema jurídic, a diferència del que succeeix en alguns països del nostre entorn, no hi ha un àmbit material subjecte a reserva reglamentària, és jurídicament possible la regulació d'aquestes qüestions per una norma amb rang de llei; aquesta decisió s'ha considerat imprescindible per la necessitat urgent de la seva aprovació, només atendible a través de la figura del reial decret llei i per l'íntima connexió entre els preceptes no afectats per la reserva de llei amb el conjunt del projecte.

Així mateix, per la seva finalitat i pel marc d'exigència temporal en què es dicta, hi concorren en aquest Reial decret llei les circumstàncies de necessitat extraordinària i urgent requerides per l'article 86 de la Constitució espanyola.

IV. Adequació als principis de bona regulació

Per tot això, aquest Reial decret llei es configura d'acord amb els principis de necessitat, eficàcia, proporcionalitat i seguretat jurídica que recull l'article 129 de la Llei 39/2015, d'1 d'octubre, del procediment administratiu comú de les administracions públiques. En aquest sentit, aquesta modificació és necessària i eficaç perquè és necessari introduir en aquest moment els canvis més urgents per subvenir a aquestes necessitats i no hi ha cap altre mecanisme que el d'una norma amb rang de llei. Quant al principi de transparència, atès que es tracta d'un reial decret llei, la seva tramitació està exempta de consulta pública prèvia i dels tràmits d'audiència i informació públiques. Així mateix, és proporcional i transparent perquè aquesta modificació introdueix només els elements necessaris per a la salvaguarda de l'interès públic en aquest moment, i igualment es garanteix el principi de seguretat jurídica perquè s'assegura un encaix correcte del conjunt de mesures. Finalment, el principi d'eficiència es considera complert, atès que no s'imposen noves càrregues administratives que no siguin imprescindibles enfront de la regulació actual.

Quant als títols competencials que l'emparen, el que disposa aquest Reial decret llei es dicta a l'empara de l'habilitació que contenen la regla 7a de l'article 149.1 de la Constitució espanyola, per la qual s'atribueix a l'Estat la competència exclusiva en matèria de legislació laboral, sense perjudici de la seva execució pels òrgans de les comunitats autònomes, la regla 13a de l'article 149.1 de la Constitució espanyola, que atribueix a l'Estat la competència sobre les bases i la coordinació de la planificació general de l'activitat econòmica, la regla 18a de la Constitució, que atribueix a l'Estat la competència per dictar les bases del règim jurídic de les administracions públiques i la competència en matèria de procediment administratiu comú de les administracions públiques, i la regla 17a de l'article 149.1 de la Constitució espanyola, que atribueix a l'Estat la competència sobre legislació bàsica i règim econòmic de la Seguretat Social, sense perjudici de l'execució dels seus serveis per les comunitats autònomes. La disposició addicional sisena es dicta a l'empara de la regla 14a de l'article 149.1, que atorga a l'Estat la competència exclusiva en matèria d'hisenda general i deute de l'Estat.

En virtut d'això, fent ús de l'autorització que conté l'article 86 de la Constitució espanyola, a proposta del ministre d'Agricultura, Pesca i Alimentació i del ministre d'Inclusió, Seguretat Social i Migracions, i amb la deliberació prèvia del Consell de Ministres en la reunió del dia 7 d'abril de 2020,

DISPOSO:

Article 1. *Objecte.*

Aquest Reial decret llei té per objecte afavorir la contractació temporal de treballadors en el sector agrari mitjançant l'establiment de mesures extraordinàries de flexibilització de l'ocupació, de caràcter social i laboral, necessàries per assegurar el manteniment de l'activitat agrària, durant la vigència de l'estat d'alarma declarat pel Reial decret 463/2020, de 14 de març, pel qual es declara l'estat d'alarma per a la gestió de la situació de crisi sanitària ocasionada per la COVID-19, i és d'aplicació temporal fins al 30 de juny de 2020.

Els contractes laborals afectats per aquesta mesura són tots els de caràcter temporal per dur a terme activitats en règim d'alienat i dependència en explotacions agràries compreses en qualsevol dels codis del CNAE propis de l'activitat agrària, independentment de la categoria professional o l'ocupació concreta de l'ocupat, la firma i la finalització dels quals estiguin compreses en el període que indica el paràgraf anterior.

Article 2. *Beneficiaris de les mesures extraordinàries de flexibilització laboral.*

1. Poden ser beneficiaris de les mesures de flexibilització de caràcter temporal les persones que a l'entrada en vigor del Reial decret llei estiguin en qualsevol de les situacions següents:

- a) Persones en situació de desocupació o cessament d'activitat.
- b) Treballadors els contractes dels quals s'hagin vist suspesos temporalment com a conseqüència del tancament temporal de l'activitat de conformitat amb el que assenyala l'article 47 del text refós de la Llei de l'Estatut dels treballadors, aprovat pel Reial decret legislatiu 2/2015, de 23 d'octubre, en els termes que assenyala l'article 3.1.b).
- c) Treballadors migrants el permís de treball dels quals conclogui en el període comprès entre l'entrada en vigor del Reial decret 463/2020, de 14 de març, i el 30 de juny de 2020, la pròrroga del qual s'ha de determinar a través d'instruccions de la Secretaria d'Estat de Migracions.
- d) Així mateix, s'hi poden acollir els joves nacionals de països tercers, que estiguin en situació regular, entre els 18 i els 21 anys.

2. Es poden beneficiar de les mesures de flexibilització aprovades per aquest Reial decret llei les persones els domicilis de les quals siguin propers als llocs en què s'hagi de fer el treball. S'entén que hi ha en tot cas proximitat quan el domicili del treballador o el lloc en què pernocti temporalment mentre es desenvolupa la campanya sigui en el mateix terme municipal o en termes municipals limítrofs del centre de treball. Les comunitats autònomes poden ajustar aquest criteri en funció de l'estructura territorial tenint en compte el despoblament o la dispersió de municipis.

Article 3. *Compatibilitat de prestacions laborals.*

Les retribucions percebudes per l'activitat laboral que s'exerceixi a l'empara de les mesures extraordinàries de flexibilització de l'ocupació que estableix aquest Reial decret llei són compatibles:

- a) Amb el subsidi per desocupació que regula el Reial decret 5/1997, de 10 de gener, pel qual es regula el subsidi per desocupació a favor dels treballadors eventuais inclosos en el règim especial agrari de la Seguretat Social, o amb la renda agrària que regula el Reial decret 426/2003, d'11 d'abril, pel qual es regula la renda agrària per als treballadors

eventuals inclosos en el règim especial agrari de la Seguretat Social residents a les comunitats autònomes d'Andalusia i Extremadura.

b) Amb les prestacions per desocupació derivades de la suspensió per causes econòmiques, tècniques, organitzatives o de producció, d'acord amb el que preveu l'article 47 del text refós de la Llei de l'Estatut dels treballadors, aprovat pel Reial decret legislatiu 2/2015, de 23 d'octubre, a exclusió de les que tinguin l'origen en les mesures que preveuen els articles 22, 23 i 25 del Reial decret llei 8/2020, de 17 de març, de mesures urgents extraordinàries per fer front a l'impacte econòmic i social de la COVID-19.

c) Amb qualsevol altres prestacions per desocupació que regula el títol III del text refós de la Llei general de la Seguretat Social.

d) Amb les prestacions per cessament d'activitat motivades per les causes que preveu l'article 331 del text refós de la Llei general de la Seguretat Social, aprovat pel Reial decret legislatiu 8/2015, de 30 d'octubre, a exclusió de les que tinguin l'origen en la mesura que preveu l'article 17 del Reial decret llei 8/2020, de 17 de març, de mesures urgents extraordinàries per fer front a l'impacte econòmic i social de la COVID-19.

e) Amb qualsevol altra prestació de caràcter econòmic o qualsevol altre benefici o ajuda social, atorgada per qualsevol Administració que sigui incompatible amb el treball, o que, sense ser-ho, com a conseqüència de la percepció d'ingressos per l'activitat laboral s'excedirien els límits de renda que assenyalava la normativa corresponent al tipus de prestació.

Sense perjudici del que preveu el paràgraf anterior, són incompatibles amb les prestacions econòmiques de la Seguretat Social per incapacitat temporal, risc durant l'embaràs i risc durant la lactància natural. Així mateix, és incompatible amb les pensions d'incapacitat permanent contributiva, excepte els supòsits de compatibilitat que preveu el text refós de la Llei general de la Seguretat Social, aprovat pel Reial decret legislatiu 8/2015, de 30 d'octubre.

És incompatible amb la prestació per naixement i cura de menor de la Seguretat Social, si bé, excepte pel que fa al període obligatori de la mare biològica a continuació del part, del període obligatori, o de la part que en resti, se'n pot gaudir des de l'endemà de la finalització de les prestacions que preveu aquest Reial decret llei.

Els ingressos obtinguts per aquesta activitat laboral no s'han de tenir en compte als efectes dels límits de rendes establerts per a les prestacions contributives o no contributives de la Seguretat Social, inclosos els complements per mínims de les pensions contributives.

Article 4. *Obligacions de l'empresari.*

L'empresari ha d'assegurar en tot moment la disponibilitat de mitjans de prevenció apropiats enfront de la COVID-19.

Article 5. *Tramitació.*

1. Les administracions competents i els agents socials han de promoure la contractació de les persones que estiguin en les circumstàncies descrites, especialment quant a la proximitat que preveu l'article 2.2.

2. Les ofertes d'ocupació que sigui necessari cobrir en cada localitat les han de comunicar les empreses i els ocupadors als serveis públics d'ocupació autonòmics competents, que les han de gestionar per donar-los cobertura de manera urgent amb les persones beneficiàries a què fa referència l'article 2 d'aquest Reial decret llei, i han d'assegurar, en tot cas, que compleixin els requisits de l'article 2.2.

3. Els serveis públics d'ocupació autonòmics, a les localitats o als municipis en què el nombre de demandants d'ocupació superi l'oferta disponible de treballadors, hi han d'establir els col·lectius prioritaris per cobrir-la. Com a criteris prioritaris per gestionar les ofertes d'ocupació esmentades, s'han de tenir en compte els següents:

a) Persones en situació de desocupació o cessament d'activitat que no percebin cap tipus de subsidi o prestació.

b) Persones en situació de desocupació o cessament d'activitat que percebin únicament subsidis o prestacions de caràcter no contributiu.

c) Persones en situació de desocupació o cessament d'activitat perceptors de subsidis per desocupació o prestacions de caràcter social o laboral.

d) Migrants els permisos de treball i residència dels quals hagin expirat durant el període comprès entre la declaració d'estat d'alarma i el 30 de juny de 2020.

e) Joves nacionals de països tercers, que estiguin en situació regular, entre els 18 i els 21 anys.

4. Les empreses i els ocupadors han de comunicar als serveis públics d'ocupació autonòmics competents les contractacions acollides a aquest Reial decret llei en la forma habitual, i han d'emplenar l'identificador específic de l'oferta que li hagin assignat. El Servei Públic d'Ocupació Estatal ha d'identificar aquests contractes i ha de remetre la informació a les autoritats corresponents, a les administracions públiques competents, i en tot cas a l'autoritat laboral, a la Inspecció de Treball i Seguretat Social i a la Secretaria d'Estat de Migracions.

5. El Servei Públic d'Ocupació Estatal ha de reprendre d'ofici les prestacions per desocupació que s'hagin vist suspeses pels processos automàtics d'intercanvi d'informació previstos amb les bases de dades d'afiliació de la Tresoreria General de la Seguretat Social i amb la base de dades de contractes del Sistema Nacional d'Ocupació, quan es tracti de contractes subscrits d'acord amb el que preveu aquest Reial decret llei.

En el cas de perceptors de prestacions per desocupació de treballadors agraris als quals sigui aplicable el sistema unificat de pagament, no s'hi han de tenir en compte les jornades reals treballades en aquestes contractacions, als efectes de determinar la quantia i els dies de dret consumits.

6. El salari s'ha d'abonar per transferència bancària en el compte indicat pel treballador en el contracte subscrit amb l'ocupador. En tot cas, la remuneració mínima que s'ha d'aplicar, independentment del sector on sigui procedent el treballador, ha de ser la que correspongui segons el conveni col·lectiu vigent que hi sigui aplicable i, en tot cas, l'SMI que recull el Reial decret 231/2020, de 4 de febrer, pel qual es fixa el salari mínim interprofessional per al 2020.

Disposició addicional primera. *Coordinació i seguiment.*

1. Les delegacions i, si s'escau, les subdelegacions del Govern, en coordinació amb els òrgans competents de les comunitats autònomes i de la resta de les administracions públiques, han d'establir els mecanismes de coordinació i participació necessaris per garantir l'aplicació correcta de les mesures que estableix aquest Reial decret llei.

2. Així mateix, correspon a les delegacions i, si s'escau, les subdelegacions del Govern la realització del seguiment de l'aplicació en els territoris afectats del que estableix aquest Reial decret llei, a partir de la informació subministrada per les autoritats corresponents.

Disposició addicional segona. *Aplicació del Reial decret 625/1985, de 2 d'abril, pel qual es desplega la Llei 31/1984, de 2 d'agost, de protecció per desocupació, i l'article 342 del text refós de la Llei general de la Seguretat Social, aprovat pel Reial decret legislatiu 8/2015, de 30 d'octubre.*

En el període comprès des de l'entrada en vigor d'aquest Reial decret llei fins al 30 de juny de 2020 no és aplicable el que assenyala l'article 15 del Reial decret 625/1985, de 2 d'abril, pel qual es desplega la Llei 31/1984, de 2 d'agost, de protecció per desocupació, ni el règim d'incompatibilitats que preveu l'article 342 del text refós de la Llei general de la Seguretat Social, aprovat pel Reial decret legislatiu 8/2015, de 30 d'octubre, als treballadors contractats a l'empara del que assenyala aquest Reial decret llei.

Disposició addicional tercera. *Mesures de simplificació per a la tramitació dels procediments de les entitats gestores de la Seguretat Social com a conseqüència de la declaració de l'estat d'alarma.*

S'adopten les següents mesures extraordinàries de simplificació per a la tramitació dels procediments que permetin a les entitats gestores de la Seguretat Social resoldre de manera provisional en matèria de prestacions de la Seguretat Social:

1. En el supòsit que la persona interessada no tingui certificat electrònic o clau permanent, el canal de comunicació a través del qual pot exercir els seus drets, presentar documents o fer qualssevol tràmits o sol·licitar serveis està ubicat a la seu electrònica de la Seguretat Social sede.seg-social.gob.es mitjançant l'«accés directe a tràmits sense certificat» accessible des del web de la Seguretat Social www.seg-social.es, i, en funció de l'entitat gestora competent per gestionar les prestacions, a través dels enllaços establerts a aquest efecte. La informació s'ha de mantenir actualitzada permanentment a través del web de la Seguretat Social www.seg-social.es.

Per a l'INSS: <http://run.gob.es/cqsjmb>.

Per a l'ISM: <http://run.gob.es/lpifqh>.

2. En el supòsit que la persona interessada no tingui certificat electrònic o clau permanent, provisionalment s'admet la identitat declarada per l'interessat, sense perjudici de les comprovacions que pugui fer l'entitat gestora, a través dels mitjans ja establerts per verificar la identitat mitjançant l'accés al sistema SVDIR, que implementa la verificació i la consulta de les dades d'identitat, que regula el Reial decret 522/2006, de 28 d'abril, i la verificació de dades de residència, que regula el Reial decret 523/2006, de 28 d'abril, així com la consulta de dades padronals (SECOPIA) utilitzant el marc Pros@ de les aplicacions corporatives de la Seguretat Social i altres mitjans similars.

Les entitats gestores poden consultar o sol·licitar la informació i els documents que ja estiguin en poder de les administracions públiques, llevat que l'interessat s'hi oposi, en els termes i amb les excepcions que estableix l'article 28 de la Llei 39/2015, d'1 d'octubre, del procediment administratiu comú de les administracions públiques.

3. En el supòsit que l'interessat no tingui signatura electrònica, ha de deixar constància expressa de la seva voluntat o el consentiment de la tramitació del seu expedient.

4. En els supòsits en què, a causa del tancament d'oficines públiques, l'interessat no pugui presentar el document preceptiu o observar el procediment habitual establert a aquest efecte, ha d'aportar documents o proves alternatius que, si s'escau, estiguin en poder seu, de la concurrència dels requisits o les condicions exigits en el procediment per al reconeixement o la revisió del dret, sense perjudici de l'obligació de presentar els documents preceptius una vegada que deixi d'estar vigent l'estat d'alarma.

5. Si l'interessat no té o no pot obtenir documents alternatius que acreditin el seu dret, es pot admetre una declaració responsable, segons el que preveu l'article 69 de la Llei 39/2015, d'1 d'octubre, sobre les dades o els documents que vulgui fer valer, sense perjudici de l'obligació de presentar amb posterioritat els documents acreditatius dels fets o les dades al·legats i la revisió de les prestacions reconegudes amb un caràcter provisional.

6. D'acord amb la sol·licitud presentada i els documents aportats si s'escau, l'entitat gestora ha d'efectuar les comprovacions corresponents, i ha de dictar la resolució provisional que sigui procedent, en què estimi o desestimi el dret.

Les entitats gestores de la Seguretat Social han de revisar totes les resolucions provisionals de reconeixement o revisió de prestacions adoptades sota aquest règim transitori. Si s'escau, s'ha d'efectuar l'abonament de les quantitats que siguin procedents després de la revisió oportuna. En el supòsit que després d'aquestes actuacions es desprengui que l'interessat no té dret a la prestació, s'han d'iniciar les actuacions necessàries a fi de reclamar les quantitats percebudes indegudament.

Disposició addicional quarta. *Mesures de simplificació per a la tramitació dels procediments del Servei Públic d'Ocupació Estatal i l'Institut Social de la Marina com a conseqüència de la declaració de l'estat d'alarma.*

1. S'adopten les mesures extraordinàries següents de simplificació per a la tramitació dels procediments que permetin al Servei Públic d'Ocupació Estatal i a l'Institut Social de la Marina resoldre de manera provisional les sol·licituds de prestacions per desocupació presentades pels ciutadans:

a) En el supòsit que la persona interessada no tingui certificat electrònic o clau permanent, pot formalitzar la seva sol·licitud provisional d'accés a la protecció per desocupació a través del «Formulari de presol·licitud individual de prestacions per desocupació», disponible a la pàgina web del Servei Públic d'Ocupació Estatal i a la seva seu electrònica, o a la seu electrònica de la Seguretat Social per al supòsit de treballadors inclosos en el règim especial de la Seguretat Social dels treballadors del Mar.

b) Quan es formalitzi la sol·licitud provisional per aquesta via, s'admet la identitat declarada per l'interessat, sense perjudici de les comprovacions que pugui fer l'entitat gestora, a través dels mitjans ja establerts per verificar la identitat mitjançant l'accés al sistema SVDIR, que posa en pràctica la verificació i la consulta de les dades d'identitat, que regula el Reial decret 522/2006, de 28 d'abril, i la verificació de dades de residència, que regula el Reial decret 523/2006, de 28 d'abril, així com la consulta de dades padronals (SECOPIA) utilitzant el marc SILCOIWEB de les aplicacions corporatives del Servei Públic d'Ocupació Estatal i altres mitjans similars.

c) L'entitat gestora pot consultar o sol·licitar la informació i els documents necessaris per al reconeixement de les prestacions que ja estiguin en poder de les administracions públiques.

d) En el supòsit que l'interessat no tingui signatura electrònica, ha de deixar constància expressa de la seva voluntat o el consentiment de la tramitació del seu expedient.

e) En els supòsits en què, a causa del tancament d'oficines públiques, l'interessat no pugui presentar la documentació exigida o observar el procediment habitual establert a aquest efecte, ha d'aportar documents o proves alternatius que, si s'escau, estiguin en poder seu, que acreditin la concurrència dels requisits o les condicions exigits en el procediment per al reconeixement o la revisió del dret a les prestacions per desocupació, sense perjudici de l'obligació de presentar els documents preceptius una vegada que desapareguin les restriccions provocades per l'estat d'alarma.

f) Quan l'interessat no disposi dels documents alternatius que acreditin el seu dret a la prestació, ni els pugui obtenir, pot presentar una declaració responsable, segons el que preveu l'article 69 de la Llei 39/2015, d'1 d'octubre, sobre les dades o els documents que vulgui fer valer, sense perjudici de l'obligació de presentar amb posterioritat els documents acreditatius dels fets o les dades al·legats.

g) D'acord amb la sol·licitud presentada i els documents aportats si s'escau, l'entitat gestora ha d'efectuar les comprovacions corresponents, i ha de dictar la resolució provisional que sigui procedent, en què estimi o desestimi el dret.

2. El Servei Públic d'Ocupació Estatal i l'Institut Social de la Marina, respectivament, han de revisar les resolucions provisionals de reconeixement o de revisió de prestacions adoptades sota aquest règim transitori.

Si, com a resultat de la revisió efectuada, es comprova que la prestació no ha estat reconeguda en els termes que estableix la llei, s'ha d'iniciar el procediment de reclamació de les quantitats percebudes indegudament o, si s'escau, s'ha de procedir a l'abonament de la prestació que correspongui.

Disposició addicional cinquena. *Concessió de llicències i abonament de retribucions als mutualistes de la MUFACE i la MUGEJU en situació d'incapacitat temporal durant la vigència de l'estat d'alarma.*

Durant la vigència de l'estat d'alarma declarat pel Reial decret 463/2020, de 14 de març, i les seves pròrrogues, sense perjudici del que estableixen l'article 21 del text refós de la Llei sobre Seguretat Social dels funcionaris civils de l'Estat, aprovat pel Reial decret legislatiu 4/2000, de 23 de juny, i les seves normes de desplegament, i l'article 20 del text refós de les disposicions legals vigents sobre el règim especial de la Seguretat social del personal al servei de l'Administració de justícia, aprovat pel Reial decret legislatiu 3/2000, de 23 de juny, els òrgans de personal s'han d'ajustar al que preveu aquesta disposició respecte dels funcionaris mutualistes de la MUFACE i de la MUGEJU que estiguin en la situació d'incapacitat temporal o la iniciïn.

1. Si la incapacitat temporal es va iniciar amb anterioritat a la declaració de l'estat d'alarma:

a) Per als mutualistes de la MUFACE que no hagin arribat al dia 91è de la situació d'incapacitat temporal, els òrgans de personal:

i. Han de continuar emetent llicències per malaltia encara que no disposin del comunicat de baixa acreditatiu del procés patològic i l'assistència sanitària.

ii. Han de sol·licitar posteriorment el comunicat de baixa, quan el pugui expedir el facultatiu de l'entitat o del servei públic de salut.

iii. Han de comunicar a la MUFACE, mitjançant l'aplicació informàtica habitual, l'emissió de les llicències amb referència als períodes temporals a què corresponguin.

b) Per als mutualistes de la MUFACE que arribin al dia 91è de la situació d'incapacitat temporal durant la vigència de l'estat d'alarma, i per als mutualistes de la MUGEJU en la mateixa situació a partir del dia 181è de la situació d'incapacitat temporal, els òrgans de personal:

i. Han de continuar emetent llicències per malaltia, encara que no disposin del comunicat de baixa acreditatiu del procés patològic i l'assistència sanitària.

ii. Han de sol·licitar posteriorment el comunicat de baixa quan el pugui expedir el facultatiu de l'entitat o del servei públic de salut.

iii. Han de comunicar a la MUFACE i la MUGEJU pel procediment habitual, a través de l'aplicació informàtica habitual, els períodes temporals a què corresponen les llicències.

iv. Han de seguir abonant el 100% de les retribucions, sense efectuar el descompte de les retribucions complementàries fins que no finalitzi l'estat d'alarma.

v. La MUFACE i la MUGEJU han de compensar les quantitats equivalents al subsidi d'incapacitat temporal a l'entitat que hagi continuat abonant aquestes retribucions amb posterioritat i prèvia acreditació del compliment dels requisits. Aquesta s'ha de dur a terme mitjançant l'ingrés de les quantitats esmentades en el Tresor o en la caixa de l'entitat pagadora.

2. Si la situació d'incapacitat temporal s'inicia durant l'estat d'alarma, els òrgans de personal:

a) Poden emetre la llicència inicial i, si s'escau, les pròrrogues d'aquesta encara que no disposin del comunicat de baixa acreditatiu del procés patològic i l'assistència sanitària.

b) Han de sol·licitar posteriorment el comunicat de baixa quan el pugui expedir el facultatiu de l'entitat o del servei públic de salut.

c) Han de comunicar la situació d'incapacitat temporal a la MUFACE i la MUGEJU mitjançant l'aplicació informàtica habitual en el cas de la MUFACE i el procediment utilitzat de manera habitual amb la MUGEJU.

Disposició addicional sisena. *Exempció de taxes amb motiu de la crisi sanitària ocasionada per la COVID-19.*

1. Durant la situació d'emergència de salut pública provocada per la COVID-19, no són aplicables les taxes establertes en el «Grup V. Recerca clínica» de l'article 123.1 del text refós de la Llei de garanties i ús racional dels medicaments i productes sanitaris, aprovat pel Reial decret legislatiu 1/2015, de 24 de juliol, en relació amb els procediments d'autorització d'assajos clínics per a la recerca de medicaments relacionats amb la crisi sanitària ocasionada per la COVID-19, quan no hi concorri cap ànim comercial d'acord amb el que preveu l'article 2.2.e) del Reial decret 1090/2015, de 4 de desembre, pel qual es regulen els assajos clínics amb medicaments, els comitès d'ètica de la recerca amb medicaments i el Registre espanyol d'estudis clínics, així com en els assajos clínics en què el promotor sigui una Administració pública.

2. Durant la situació d'emergència de salut pública provocada per la COVID-19, no és aplicable la taxa que estableix l'epígraf 8.12 del grup VIII de l'article 123.1 del text refós de la Llei de garanties i ús racional dels medicaments i productes sanitaris, en relació amb els procediments de llicència prèvia de funcionament, respecte de les llicències excepcionals atorgades per l'Agència Espanyola de Medicaments i Productes Sanitaris per a la fabricació dels productes sanitaris necessaris per a la protecció de la salut pública i per garantir el proveïment en la situació de crisi sanitària ocasionada per la COVID-19.

3. Durant la situació d'emergència de salut pública provocada per la COVID-19, no és aplicable la taxa que estableix l'epígraf 8.19 del grup VIII de l'article 123.1 del text refós de la Llei de garanties i ús racional dels medicaments i productes sanitaris, en relació amb els procediments d'autorització de recerques clíniques amb productes sanitaris, dutes a terme en relació amb la crisi sanitària ocasionada per la COVID-19.

Disposició derogatòria única. *Derogació normativa.*

Queda derogada la disposició addicional vint-i-unena del Reial decret llei 11/2020, de 31 de març, pel qual s'adopten mesures urgents complementàries en l'àmbit social i econòmic per fer front a la COVID-19.

Disposició final primera. *Modificació del Reial decret llei 6/2020, de 10 de març, pel qual s'adopten determinades mesures urgents en l'àmbit econòmic i per a la protecció de la salut pública.*

L'article cinquè del Reial decret llei 6/2020, de 10 de març, pel qual s'adopten determinades mesures urgents en l'àmbit econòmic i per a la protecció de la salut pública, queda redactat en els termes següents:

«Article cinquè. *Consideració excepcional com a situació assimilada a accident de treball dels períodes d'aïllament, contagi o restricció en les sortides del municipi on tinguin el domicili de les persones treballadores com a conseqüència del virus de la COVID-19.*

1. Per tal de protegir la salut pública, es consideren, amb un caràcter excepcional, situació assimilada a accident de treball, exclusivament per a la prestació econòmica d'incapacitat temporal del sistema de Seguretat Social, els períodes d'aïllament o contagi de les persones treballadores provocats pel virus de la COVID-19, llevat que es provi que el contagi de la malaltia s'ha contret amb causa exclusiva en la realització del treball en els termes que assenyala l'article 156 del text refós de la Llei general de la Seguretat Social, aprovat pel Reial decret legislatiu 8/2015, de 30 d'octubre, cas en què es qualifica d'accident de treball.

Amb el mateix caràcter excepcional, amb efectes des de l'inici de la situació de restricció de la sortida del municipi on tinguin el domicili, i mitjançant el comunicat de baixa corresponent, s'estén aquesta protecció als treballadors que es vegin obligats a desplaçar-se de localitat per prestar serveis en les activitats no afectades pel Reial

decret 463/2020, de 14 de març, pel qual es declara l'estat d'alarma per a la gestió de la situació de crisi sanitària ocasionada per la COVID-19, sempre que l'autoritat competent hagi acordat restringir la sortida de persones del municipi on els treballadors esmentats tinguin el seu domicili i els hagi estat denegada de manera expressa la possibilitat de desplaçar-se per l'autoritat competent, no puguin dur a terme el seu treball de manera telemàtica per causes no imputables a l'empresa per a la qual presten els seus serveis o al mateix treballador i no tinguin dret a percebre cap altra prestació pública.

L'acreditació de l'acord de restricció de la població on es té el domicili i la denegació de la possibilitat de desplaçament s'ha d'efectuar mitjançant una certificació expedida per l'ajuntament del domicili davant l'òrgan corresponent del servei públic de salut. De la mateixa manera, la impossibilitat de realització del treball de manera telemàtica s'ha d'acreditar mitjançant una certificació de l'empresa o una declaració responsable en el cas dels treballadors per compte propi davant el mateix òrgan del servei públic de salut.

2. La durada d'aquesta prestació excepcional està determinada pel comunicat de baixa i l'alta corresponent.

En els casos de restricció en les sortides del municipi on tinguin el domicili, si es tracta de les persones treballadores per compte d'altri a què es refereix l'article 1 del Reial decret llei 10/2020, de 29 de març, pel qual es regula un permís retribuït recuperable per a les persones treballadores per compte d'altri que no presten serveis essencials, a fi de reduir la mobilitat de la població en el context de la lluita contra la COVID-19, s'ha d'expedir un comunicat de baixa amb efectes des de la data d'inici de la restricció i un comunicat d'alta amb efectes des del 29 de març de 2020. Si es tracta de treballadors per compte propi o autònoms, el dret a la prestació comença amb el comunicat de baixa des de la data d'inici de la restricció i dura fins a la data de finalització de la restricció. Aquest subsidi per incapacitat temporal és incompatible amb el dret a una prestació de la Seguretat Social, inclosa la incapacitat temporal per contingències comunes o professionals.

3. Pot causar dret a aquesta prestació la persona treballadora per compte propi o d'altri que estigui en la data del fet causant en situació d'alta en qualsevol dels règims de la Seguretat Social.

4. La data del fet causant és la data en què s'acordi l'aïllament, la restricció o la malaltia del treballador, sense perjudici que el comunicat de baixa s'expedeixi amb posterioritat a aquesta data.»

Disposició final segona. *Modificació del Reial decret llei 8/2020, de 17 de març, de mesures urgents extraordinàries per fer front a l'impacte econòmic i social de la COVID-19.*

L'article 17 del Reial decret llei 8/2020, de 17 de març, de mesures urgents extraordinàries per fer front a l'impacte econòmic i social de la COVID-19, queda redactat de la manera següent:

«Article 17. *Prestació extraordinària per cessament d'activitat per als afectats per la declaració de l'estat d'alarma per a la gestió de la situació de crisi sanitària ocasionada per la COVID-19.*

1. Amb un caràcter excepcional i una vigència limitada fins a l'últim dia del mes en què finalitzi l'estat d'alarma declarat pel Reial decret 463/2020, de 14 de març, pel qual es declara l'estat d'alarma per a la gestió de la situació de crisi sanitària ocasionada per la COVID-19, tenen dret a una prestació extraordinària per cessament d'activitat:

a) Els treballadors autònoms inclosos en el règim especial de treballadors autònoms, els treballadors autònoms agraris inclosos en el sistema especial per a treballadors per compte propi agraris i els treballadors autònoms inclosos en el

règim especial de treballadors del mar les activitats dels quals quedin suspeses, en virtut del que preveu el Reial decret esmentat.

b) Els treballadors autònoms inclosos en el règim especial de treballadors autònoms, els treballadors autònoms agraris inclosos en el sistema especial per a treballadors per compte propi agraris i els treballadors autònoms inclosos en el règim especial de treballadors del mar que no cessin la seva activitat i la facturació dels quals el mes natural anterior al mes en què se sol·licita la prestació es vegi reduïda, almenys, en un 75 per cent en relació amb la mitjana de facturació del semestre natural anterior, sempre que no es trobin en alguns dels supòsits que recullen les lletres c) i d) següents.

c) Els treballadors autònoms agraris de produccions de caràcter estacional inclosos en el sistema especial per a treballadors per compte propi agrari, així com els treballadors de produccions pesqueres, marisqueres o de productes específics de caràcter estacional inclosos en el règim especial de treballadors del mar, quan la seva facturació mitjana els mesos de campanya de producció anteriors al mes en què se sol·licita la prestació es vegi reduïda, almenys, en un 75 per cent en relació amb els mateixos mesos de la campanya de l'any anterior.

d) Els treballadors autònoms que duguin a terme activitats en algun dels codis següents del CNAE 2009: 5912, 5915, 5916, 5920 i entre el 9001 i el 9004 tots dos inclosos, sempre que, no cessant la seva activitat, la seva facturació el mes natural anterior al mes en què se sol·licita la prestació es vegi reduïda, almenys, en un 75 per cent en relació amb l'efectuada els 12 mesos anteriors.

2. Són requisits per causar dret a aquesta prestació:

a) Estar afiliats i en alta, en la data de la declaració de l'estat d'alarma, en el règim especial de la Seguretat Social dels treballadors per compte propi o autònoms o, si s'escau, en el règim especial de la Seguretat Social dels treballadors del mar.

b) En el supòsit que la seva activitat no es vegi suspesa directament en virtut del que preveu el Reial decret 463/2020, de 14 de març, han d'acreditar la reducció dels seus ingressos, com a mínim, en un 75 per cent, en els períodes que recullen les lletres b), c) i d) de l'apartat anterior.

c) Estar al corrent en el pagament de les quotes a la Seguretat Social. No obstant això, si en la data de la suspensió de l'activitat o de la reducció de la facturació, com a conseqüència de la declaració de l'estat d'alarma, no es compleix aquest requisit, l'òrgan gestor ha de convidar al pagament el treballador autònom perquè en el termini improrrogable de trenta dies naturals ingressi les quotes degudes. La regularització del descobert produeix plens efectes per a l'adquisició del dret a la protecció.

d) No és necessari per causar dret a aquesta prestació tramitar la baixa en el règim de la Seguretat Social corresponent.

3. La quantia de la prestació que regula aquest article es determina aplicant el 70 per cent a la base reguladora, calculada de conformitat amb el que preveu l'article 339 de la Llei general de la Seguretat Social, aprovada mitjançant el Reial decret legislatiu 8/2015, de 30 d'octubre. Quan no s'acrediti el període mínim de cotització per tenir dret a la prestació, la quantia de la prestació és equivalent al 70 per cent de la base mínima de cotització en el règim especial de la Seguretat Social dels treballadors per compte propi o autònoms o, si s'escau, en el règim especial de la Seguretat Social dels treballadors del mar, que els correspongui per l'activitat.

4. La prestació extraordinària per cessament d'activitat que regula aquest article té una durada d'un mes, i s'amplia, si s'escau, fins a l'últim dia del mes en què finalitzi l'estat d'alarma, en el supòsit que aquest es prorrogui i tingui una durada superior al mes. El temps de la seva percepció s'entén cotitzat, no hi ha l'obligació de cotitzar i no redueix els períodes de prestació per cessament d'activitat als quals el beneficiari pugui tenir dret en el futur.

5. Aquesta prestació és compatible amb qualsevol altra prestació de seguretat social que el beneficiari percebia i era compatible amb l'exercici de l'activitat que duia a terme.

Pel que fa als treballadors per compte propi inclosos en el règim especial dels treballadors del mar, la prestació per cessament d'activitat és incompatible amb la percepció de les ajudes per paralització de la flota.

6. Els socis treballadors de les cooperatives de treball associat que hagin optat per l'enquadrament com a treballadors per compte propi en el règim especial que correspongui tenen dret igualment a aquesta prestació extraordinària, sempre que compleixin els requisits que estableix aquest article.

7. La gestió d'aquesta prestació correspon a les entitats a què es refereix l'article 346 del text refós de la Llei general de la Seguretat Social.

8. En el supòsit de suspensió de l'activitat, la cotització corresponent als dies d'activitat el mes de març de 2020 no coberts per la prestació regulada en aquest article que no s'hagi abonat dins del termini reglamentari d'ingrés no és objecte del recàrrec que preveu l'article 30 del text refós de la Llei general de la Seguretat Social.

9. El reconeixement de la prestació que regula aquest article es pot sol·licitar fins a l'últim dia del mes següent al mes en què es va produir la finalització de l'estat d'alarma. Les entitats gestores, d'acord amb la sol·licitud presentada i els documents aportats si s'escau, han de dictar la resolució provisional que sigui procedent, en què estimi o desestimi el dret. Finalitzat l'estat d'alarma, s'ha de procedir a revisar totes les resolucions provisionals adoptades. En el supòsit que es desprengui que l'interessat no té dret a la prestació, s'han d'iniciar els tràmits de reclamació de les quantitats percebudes indegudament.

10. L'acreditació de la reducció de la facturació s'ha de dur a terme mitjançant l'aportació de la informació comptable que ho justifiqui, i es pot fer a través de la còpia del llibre de registre de factures emeses i rebudes; del llibre diari d'ingressos i despeses; del llibre de registre de vendes i ingressos, o del llibre de compres i despeses.

Els treballadors autònoms que no estiguin obligats a portar els llibres que acrediten el volum d'activitat han d'acreditar la reducció almenys del 75% exigida per qualsevol mitjà de prova admès en dret.

Qualsevol sol·licitud ha d'anar acompanyada amb una declaració jurada en què es faci constar que es compleixen tots els requisits exigits per causar dret a aquesta prestació.»

Disposició final tercera. *Modificació del Reial decret llei 11/2020, de 31 de març, pel qual s'adopten mesures urgents complementàries en l'àmbit social i econòmic per fer front a la COVID-19.*

Es modifica el Reial decret llei 11/2020, de 31 de març, pel qual s'adopten mesures urgents complementàries en l'àmbit social i econòmic per fer front a la COVID-19:

U. L'apartat 1 de l'article 34 queda redactat en els termes següents:

«1. S'habilita la Tresoreria General de la Seguretat Social a atorgar moratòries de sis mesos, sense interès, a les empreses i els treballadors per compte propi inclosos en qualsevol règim de la Seguretat Social, que ho sol·licitin i que compleixin els requisits i les condicions que s'han d'establir mitjançant una ordre del ministre d'Inclusió, Seguretat Social i Migracions amb l'acord previ de la Comissió Delegada del Govern per a Afers Econòmics. La moratòria, en els casos en què es concedeixi, afecta el pagament de les aportacions empresarials a la cotització a la Seguretat Social i per conceptes de recaptació conjunta i les quotes dels treballadors per compte propi o autònoms, el període de meritació del qual, en el cas de les empreses, estigui comprès entre els mesos d'abril i juny de 2020 i, en el cas dels

treballadors per compte propi, entre el maig i el juliol de 2020, sempre que les activitats que duguin a terme no estiguin suspeses en ocasió de l'estat d'alarma declarat pel Reial decret 463/2020, de 14 de març.»

Dos. L'apartat 4 de la disposició addicional novena queda redactat en els termes següents:

«4. El que preveu l'article 33 del Reial decret llei 8/2020, de 17 de març, de mesures urgents extraordinàries per fer front a l'impacte econòmic i social de la COVID-19, per als deutes tributaris és aplicable als altres recursos de naturalesa pública, excepte als recursos de la Seguretat Social.»

Tres. L'apartat 4 de la disposició addicional quinzena queda redactat en els termes següents:

«4. Durant la prestació d'aquest treball per compte d'altri compatible amb la pensió de jubilació, les comunitats autònomes o, si s'escau, l'Institut Nacional de Gestió Sanitària (INGESA) i els treballadors estan subjectes a l'obligació d'afiliació, alta, baixa, variació de dades que preveu l'article 16 del text refós de la Llei general de la Seguretat Social i a l'obligació de cotitzar en els termes dels articles 18 i 19 del mateix text legal, i no és aplicable el que disposa l'article 153 d'aquest.»

Quatre. S'incorpora un nou apartat 5 en la disposició addicional quinzena, amb la redacció següent:

«5. Durant la prestació d'aquest treball estan protegits enfront de totes les contingències comunes i professionals, sempre que compleixin els requisits necessaris per causar-les, i és aplicable el règim de limitació de les pensions, les incompatibilitats i l'exercici del dret d'opció, que preveu el text refós de la Llei general de la Seguretat Social.»

Disposició final quarta. *Desplegament reglamentari.*

S'habilita el Govern a desplegar i executar el que disposa aquest Reial decret llei i, en particular, el titular del Ministeri d'Inclusió, Seguretat Social i Migracions, a dictar totes les disposicions que siguin necessàries per al desplegament i l'execució del que estableix la disposició addicional tercera.

Disposició final cinquena. *Títols competencials.*

El que disposa aquest Reial decret llei es dicta a l'empara de l'habilitació que contenen la regla 7a de l'article 149.1 de la Constitució espanyola, per la qual s'atribueix a l'Estat la competència exclusiva en matèria de legislació laboral, sense perjudici de la seva execució pels òrgans de les comunitats autònomes, la regla 13a de l'article 149.1 de la Constitució espanyola, que atribueix a l'Estat la competència sobre les bases i la coordinació de la planificació general de l'activitat econòmica, la regla 18a de la Constitució, que atribueix a l'Estat la competència per dictar les bases del règim jurídic de les administracions públiques i la competència en matèria del procediment administratiu comú de les administracions públiques, i la regla 17a de l'article 149.1 de la Constitució espanyola, que atribueix a l'Estat la competència sobre la legislació bàsica i el règim econòmic de la Seguretat Social, sense perjudici de l'execució dels seus serveis per les comunitats autònomes.

La disposició addicional sisena es dicta a l'empara de la regla 14a de l'article 149.1, que atorga a l'Estat la competència exclusiva en matèria d'hisenda general i deute de l'Estat.

Disposició final sisena. *Entrada en vigor i vigència.*

1. Aquest Reial decret llei entra en vigor l'endemà de la publicació en el «Butlletí Oficial de l'Estat» i està vigent fins al 30 de juny de 2020.

2. No obstant això, les mesures que preveu la disposició addicional tercera mantenen la seva eficàcia fins que, després de la finalització de la vigència de l'estat d'alarma, es normalitzi el funcionament de les oficines d'atenció i informació al ciutadà de les diferents entitats gestores de la Seguretat Social, la qual cosa s'ha de determinar mitjançant una resolució del secretari d'Estat de Seguretat Social i Pensions, que s'ha de publicar en el «Butlletí Oficial de l'Estat».

3. De la mateixa manera, les mesures que preveu l'apartat 1 de la disposició addicional quarta mantenen la seva eficàcia fins que, després de la finalització de la vigència de l'estat d'alarma, es normalitzi el funcionament de les oficines d'atenció i informació al ciutadà de les oficines de prestacions del Servei Públic d'Ocupació Estatal, mitjançant una resolució de la persona titular de la Direcció General de l'organisme esmentat, que s'ha de publicar en el «Butlletí Oficial de l'Estat».

Madrid, 7 d'abril de 2020.

FELIPE R.

El president del Govern,
PEDRO SÁNCHEZ PÉREZ-CASTEJÓN